

2014/57. Adózási kérdés

az ingyenes termékátadás, illetve az ingyenes szolgáltatásnyújtás általános forgalmi adó rendszerében történő kezelése

Az ingyenes termékátadáshoz, illetve az ingyenes szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódó általános forgalmi adózási jogkövetkezményeket illetően az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) 11. § (1) bekezdésében és az Áfa tv. 14. §-ában foglaltakból kell kiindulni.

I.

Az Áfa tv. 11. § (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik.

„11. § (1) Ellenérték fejében teljesített termékértékesítés [2. § a) pontja] az is, ha az adóalany a terméket vállalkozásából véglegesen kivonva, azt saját vagy alkalmazottai magánszükségletének kielégítésére vagy általában, vállalkozásától idegen célok elérésére ingyenesen felhasználja, illetőleg azt más tulajdonába ingyenesen átengedi, feltéve, hogy a termék vagy annak alkotórészeinek szerzéséhez kapcsolódóan az adóalanyt egészben vagy részben adólevonási jog illette meg.”

A fentiek elemzése alapján azon esetek tartoznak az idézett rendelkezés hatálya alá és minősülnek ellenérték fejében teljesített termékértékesítésnek, amelyekben

1. az átadott termékhez vagy annak alkotórészeinek szerzéséhez kapcsolódóan az adóalanyt egészben vagy részben adólevonási jog illette meg,

és

2. az adóalany a terméket vállalkozásából véglegesen kivonva

a) saját magánszükséglet kielégítésére vagy alkalmazottja magánszükségletének kielégítésére használja fel,

vagy

b) más tulajdonába engedi át ingyenesen,

vagy

c) általában, vállalkozásától idegen cél elérésére ingyenesen használja fel.

A fentiekből következik, hogy az átadott termék beszerzéséhez kapcsolódó adólevonási jog fennállása a hivatkozott rendelkezés alkalmazhatóságának előfeltétele, továbbá az ingyenes jellegű átadás vagy a vállalkozásidegen célra történő termékfelhasználás nem az adóalany vagy személyzete személyes szükségleteire történő felhasználás esetének további (vagylagos) feltételeit képezi, hanem az említett rendelkezés alkalmazására önállóan alapot adó események.

A leírtakból az is következik, hogy az Áfa tv. 11. § (1) bekezdését alkalmazni szükséges olyan ingyenes termékátadás vonatkozásában is, amikor az ingyenes termékátadásra nem vállalkozásidegen célból kerül sor, feltéve, hogy a levonási jogra és a végleges jellegű kivonásra vonatkozó törvényi előírás teljesül. Másként megfogalmazva nem dönt jelentőség önmagában, hogy az ingyenes átadás vállalkozásidegen céllal történt-e vagy sem. A vállalkozásidegen cél fennállása nem minden esetben feltétele annak, hogy az ingyenes termékátadás az Áfa tv. 11. § (1) bekezdése alapján ellenérték fejében teljesített termékértékesítésnek minősüljön.

II.

Az Áfa tv. 14. § (1)-(2) bekezdése a következőképpen rendelkezik.

„14. § (1) Ellenérték fejében teljesített szolgáltatásnyújtás [2. § a) pontja] az is, ha az adóalany a terméket vállalkozásából id legesen kivonva, azt saját vagy alkalmazottai magánszükségletének kielégítésére vagy általában, vállalkozásától idegen célok elérésére ingyenesen használja, illet leg azt másnak ingyenesen használatba adja, feltéve, hogy a termék vagy annak alkotórészeinek szerzéséhez kapcsolódóan az adóalanyt egészben vagy részben adólevonási jog illette meg.

(2) Szintén ellenérték fejében teljesített szolgáltatásnyújtás, ha az adóalany saját vagy alkalmazottai magánszükségletének kielégítésére vagy általában, vállalkozásától idegen célok elérésére másnak ingyenesen nyújt szolgáltatást, feltéve, hogy a szolgáltatáshoz kapcsolódóan az adóalanyt egészben vagy részben adólevonási jog illette meg.”

Az ellenérték fejében teljesített termékértékesítésnek [11. §], illetve szolgáltatásnyújtásnak [14. § (1)-(2) bekezdés] min sül ügyletekre vonatkozó el írások felépítése némileg eltér. Az Áfa tv. 14. § (1) bekezdése szerinti feltételrendszer vonatkozásában, illetve a vállalkozásidegen cél fennállása szükségességét illet en a jelen tájékoztató I. pontjában, a 11. § (1) bekezdésére vonatkozóan kifejtett szempontok alkalmazhatók. Eltérés mutatkozik abban, hogy míg a 11. § (1) bekezdés a termék végleges kivonását említi, a 14. § (1) bekezdése a terméknek a vállalkozásból történ id leges kivonására vonatkozik.

Az Áfa tv. 14. § (2) bekezdését illet en elmondható, hogy azok az esetek tartoznak e rendelkezés hatálya alá és min sülnek ellenérték fejében teljesített szolgáltatásnyújtásnak, amelyekben

1. a szolgáltatáshoz kapcsolódóan az adóalanyt egészben vagy részben adólevonási jog illette meg,

és

2. a szolgáltatást az adóalany

a) saját magánszükséglet kielégítésére vagy alkalmazottja magánszükségletének kielégítésére nyújtja,

vagy

b) általában, vállalkozástól idegen cél elérésére [és] ingyenesen nyújtja másnak.

A 14. § (2) bekezdésének második fordulata tehát egyaránt megkívánja a vállalkozásidegen cél és az ingyenesség fennállását annak érdekében, hogy az ügylet ellenérték fejében teljesített szolgáltatásnyújtásnak min süljön az Áfa tv. értelmében.

III.

Az ingyenes ügyletekkel összefüggésben az adólevonási jogra vonatkozó szabályozást illet en hangsúlyozandó, hogy az Áfa tv. 11. § (1) bekezdésének, illetve a 14. § (1) vagy (2) bekezdésének alkalmazhatósága utólag nem befolyásolja az érintett termékhez vagy szolgáltatáshoz kapcsolódó adólevonási jogot. (A vállalkozási célú ingyenes átadás, mint adóköteles értékesítés, nem alapoz meg adólevonási jogot.) Ellenkez leg: az Áfa tv. 11. § (1) bekezdésének, illetve a 14. § (1) vagy (2) bekezdésének alkalmazhatósága szempontjából ténykérdés és el feltétel a beszerzés(ek)hez kapcsolódó adólevonási jog keletkezése (megléte) vagy annak hiánya.

[Nemzetgazdasági Minisztérium NGM/14284-3/2014. Fogyasztási és Forgalmi Adók F osztály, Nemzeti Adó- és Vámhivatal 3156685077 Ügyfélkapcsolati és Tájékoztatósi F osztály; AVÉ 2014/8.]

